

جمهوری اسلامی ایران
وزارت نفت

وزیر

کمیته:

شماره:

پوسته: واره

بهرتعالی

تولید دانش میان دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی

معاونین محترم وزیر و مدیران عامل چهار شرکت اصلی

معاونین محترم وزیر

مشاوران محترم وزیر

مدیران کل و رؤسای محترم واحدهای مستقل

دستورالعمل اعطای پژوهانه وزارت نفت به اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی

باسلام؛ در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر اینکه پژوهش بایستی هم برای رسیدن به اوج قلّه علم و هم برای حل مسائل جاری کشور باشد و همچنین با استناد به تکالیف حاکمیتی مندرج در بندهای ۱، ۶، ۷ و ۸ از بخش "ث" ماده (۳) قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و مفاد مندرج در اجزای ۵، ۸ و ۹ بند "ب" سند جهت گیری های کلان و سیاست های پژوهش و فناوری وزارت نفت ابلاغی به شماره ۸۷۹ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۹، دستورالعمل اعطای پژوهانه وزارت نفت به اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی به شرح ذیل ابلاغ می شود:

ماده ۱: تعاریف

- ۱-۱- واحد پژوهشی: مدیریت امور پژوهش و فناوری یکی از شرکت های اصلی، فرعی و تابعه وزارت نفت است. مسئولیت واحد پژوهشی در معاونت ها، واحدهای ستادی و ارکان مستقل وزارت نفت بر عهده اداره کل امور پژوهش وزارت نفت می باشد.
- ۲-۱- مؤسسه: یکی از دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی یا مؤسسات و مراکز پژوهشی و تحقیقاتی دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.
- ۳-۱- اعتبار پژوهانه: وجهی است که براساس سازوکار اجرایی و مالی مشخص در اختیار مجری قرار می گیرد.
- ۴-۱- عضو هیأت علمی: یکی از اعضای هیأت علمی واجد شرایط مؤسسه با درجه استادیار یا بالاتر می باشد.
- ۵-۱- مجری: عضو هیأت علمی که تا تاریخ عقد قرارداد حداکثر دارای ۴۰ سال تمام بوده و به نمایندگی از مؤسسه، اجرای قرارداد را بر عهده دارد. مجری نمی تواند به صورت هم زمان هدایت بیش از یک طرح پژوهانه را در مجموعه وزارت نفت عهده دار باشد. همچنین مجریان قراردادهای کلان پژوهش و فناوری نیز نمی توانند از مزایای دستورالعمل حاضر بهره مند گردند.
- ۶-۱- مشاور صنعتی: مشاور صنعتی کارمند شاغل و متخصص در یکی از واحدهای عملیاتی یا ستادی وزارت نفت که دارای مدارک تحصیلی دکتری با حداقل ۴ سال یا کارشناسی ارشد با حداقل ۸ سال یا کارشناسی با حداقل ۱۲ سال سابقه کار می باشد.

ماده ۲: اهداف

- ۱-۲- حمایت از ارتقای سطح کیفی و انجام پژوهش کاربردی توسط اعضای هیأت علمی در راستای تولید علم نافع؛
- ۲-۲- افزایش سهم انجام پژوهش های تقاضا محور اعضای هیأت علمی دانشگاهها تا سطح بلوغ فناوری شماره ۳ (TRL 3) در صنعت نفت و ترویج گفتمان نوآوری و فناوری.

ماده ۳: زمان، اعتبار پژوهانه، ارقام قابل تحویل و پیش پرداخت

۱-۲- زمان: ۱۲ تا ۲۴ ماه

۲-۲- سقف اعتبار برای مجموع هزینه های پرسنلی و غیر پرسنلی: حداکثر تا پنج (۵) برابر نصاب معاملات کوچک

تاریخ:

شماره:

پرست: دارد

وزیر

وزارت تعلیم و تربیت

۳-۳-۱ اقلام قابل تحویل:

۳-۳-۱-۱- گزارش‌های مرحله‌ای، گزارش نهایی و سایر مستنداتی که در مرحله تصویب‌خواهی پیشنهادیه پژوهانه مصوب گردیده‌است؛

۳-۳-۲- گواهی مؤسسه برای عنوان دوره پسادکتری و عناوین مصوب رساله دکتری/پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد دانشجویان عضو گروه تحقیقاتی؛

۳-۳-۳- تجهیزات و دستگاه‌های آزمایشگاهی ساخته شده و خریداری شده از اجرای پیشنهادیه پژوهانه مصوب.

۳-۳-۴- در صورت تایید واحد پژوهشی، حداکثر تا ۲۵ درصد اعتبار پژوهانه به‌عنوان پیش‌پرداخت به مؤسسه قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۴: اعضای گروه تحقیقاتی و حق‌السهم اعضاء از هزینه‌های پرسنلی

۴-۱- مجری طرح، اعضای گروه تحقیقاتی را با هر ترکیب موردنظر از اعضای اشاره شده در جدول ۱ انتخاب می‌نماید. تغییر اعضای گروه حسب ضرورت با پیشنهاد مجری، موافقت مؤسسه و تایید واحد پژوهشی امکان‌پذیر است. همچنین در صورت موافقت مؤسسه، مجری می‌تواند اعضای گروه را از افراد حایز شرایط خارج از مؤسسه انتخاب نماید.

۴-۲- دانشجویان عضو گروه تحقیقاتی نمی‌توانند به‌صورت هم‌زمان از مزایای دستورالعمل اجرایی نحوه تشویق و حمایت از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد و دکتری ابلاغی به شماره ۲۸/۱-۲۲۱۸۸۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۱۷ و یا نسخه‌های بعدی آن استفاده نمایند.

۴-۳- در صورتی که تمام یا بخشی از اعتبار پژوهانه برای هزینه‌های پرسنلی استفاده شود حق‌السهم اعضای گروه تحقیقاتی مطابق جدول ۱ تعیین می‌شود.

جدول ۱- حق‌السهم اعضای گروه تحقیقاتی از هزینه‌های پرسنلی پژوهانه.

عضو گروه تحقیقاتی	حق‌السهم از هزینه‌های پرسنلی
مجری	۲۰ درصد
محقق پسادکتری	هر نفر ۳۰ درصد
دانشجوی مقطع دکتری	هر نفر ۲۰ درصد
دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد	هر نفر ۱۰ درصد

۴-۴- در پیشنهادیه‌های حوزه فنی و مهندسی حداکثر تا شصت (۶۰) درصد سقف اعتبار پژوهانه می‌تواند برای هزینه‌های پرسنلی (با رعایت بند ۳-۴) تخصیص یابد. سقف هزینه‌های پرسنلی در پیشنهادیه‌های حوزه علوم پایه و علوم انسانی توسط واحد پژوهشی تعیین می‌شود.

ماده ۵: تکالیف و وظایف

۵-۱- عضو هیأت علمی / مجری

۵-۱-۱- تهیه پیشنهادیه پژوهانه به‌همراه مستندات موردنیاز؛

۵-۱-۲- تایید مفاد قرارداد فی‌مابین مؤسسه و واحد پژوهشی به‌عنوان مجری؛

۵-۱-۳- اجرای قرارداد با همکاری گروه تحقیقاتی؛

۵-۱-۴- ارائه گزارش‌ها و اقلام قابل تحویل و موردانتظار از اجرای قرارداد.

۵-۲- مؤسسه

تاریخ:

شماره:

پوسته و درج:

روز:

۵-۲-۱- انعقاد قرارداد و ارائه تضامین موردنیاز به واحد پژوهشی؛
 ۵-۲-۲- همکاری، پشتیبانی و تعامل با مجری برای اجرای بهینه قرارداد و نظارت مستمر بر اجرای مناسب قرارداد؛
 ۵-۲-۳- ارائه فهرست تجهیزات و اقلام آزمایشگاهی ساخته و خریداری شده از اعتبار پژوهانه به واحد پژوهشی؛
 ۵-۲-۴- تأیید اسناد مالی و صورت وضعیت‌های مرتبط با قرارداد برای ارائه به واحد پژوهشی.
 تبصره ۱: تجهیزات و اقلام آزمایشگاهی منتج از اجرای قرارداد مطابق قوانین و مقررات موضوعه، می‌تواند به مؤسسه طرف قرارداد واگذار گردد.

۵-۳- واحد پژوهشی

۵-۳-۱- استخراج عناوین پژوهانه موردنیاز براساس نظام جامع پژوهش، فناوری و تجاری‌سازی وزارت نفت توسط واحد پژوهشی و ارسال عناوین به مدیریت پژوهش و فناوری شرکت اصلی جهت اخذ مراتب تأیید؛
 ۵-۳-۲- فراخوان عمومی عناوین طرح‌های پژوهانه از طریق مقتضی و بررسی و تأیید یا عدم تأیید پیشنهادیه پژوهانه ارسالی از سوی مؤسسه؛
 ۵-۳-۳- انعقاد قرارداد با مؤسسه برای اجرای پیشنهادیه پژوهانه تأییدشده، تعیین و انتصاب مشاور صنعتی و نظارت بر حسن اجرای قرارداد؛

۵-۳-۴- انجام پرداخت‌های مالی بر اساس گزارش‌های مرحله‌ای تأیید شده توسط ناظر به مؤسسه؛
 ۵-۳-۵- دریافت اقلام قابل تحویل حسب شرح خدمات قرارداد و ارائه گواهی خاتمه‌کار براساس دریافت اسناد و اقلام قابل تحویل پژوهانه؛

۵-۴- مشاور صنعتی

۵-۴-۱- ارائه مشاوره به مجری با هدف حصول اطمینان از دستیابی به خروجی‌های مورد انتظار و ارائه گزارش‌کار به واحد پژوهشی؛
 ۵-۴-۲- حصول اطمینان از مستندسازی و صحت گزارش‌های طرح، یافته‌های پژوهشی و دستاوردهای حاصله و تأیید آن؛
 ۵-۴-۳- حصول اطمینان از تطبیق فرایندها و نتایج کار با استانداردهای رایج وزارت نفت و تأیید آن؛
 ۵-۴-۴- واحد پژوهشی می‌تواند معادل مبلغ حداکثر پنج (۵) درصد از قرارداد پژوهانه را خارج از شمول اعتبار پژوهانه و از محل اعتبارات پژوهشی آن واحد به‌عنوان مجموع حق‌الزحمه اجرای دوره پژوهانه برای پرداخت به مشاور صنعتی مصوب نماید. پرداخت به مشاور صنعتی با نظر واحد پژوهشی و به تناسب زمان قرارداد به صورت ماهیانه/تسویه کامل در انتهای قرارداد امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۶: فرایند اجرا

۶-۱- واحد پژوهشی عناوین پژوهانه موردنیاز را می‌بایست تا پایان اردیبهشت ماه هر سال براساس سند تلفیقی فناوری‌های اولویت‌دار وزارت نفت آماده و برای تأیید به مدیریت پژوهش و فناوری شرکت اصلی ارسال نماید.
 ۶-۲- عناوین پژوهانه‌های مورد تأیید، تا پایان خردادماه هر سال از سوی واحد پژوهشی از طریق فراخوان عمومی اعلام می‌شود. در صورت لزوم، واحد پژوهشی می‌تواند عناوین را نیز در پایان شهریورماه (فراخوان دوم) و در پایان آذرماه (فراخوان سوم) اعلام نماید.
 ۶-۳- واحد پژوهشی پیشنهادیه‌های ارسالی را در مدت ۲ ماه از پایان فراخوان، بررسی و پیشنهادیه‌های مصوب را اعلام می‌نماید.
 ۶-۴- واحد پژوهشی حداکثر ۲ ماه پس از اعلام پیشنهادیه‌های مصوب، موظف است با مؤسسه قرارداد پژوهانه را منعقد نماید.
 ۶-۵- پژوهانه براساس پیشنهادیه مصوب و با نظارت مستمر مؤسسه اجرا شده و پرداخت‌های مالی براساس سازوکار مصوب انجام می‌گیرد.

وزیر

تاریخ:

شماره:

پوست: دارد

۶-۶- پس از اتمام طرح، اقلام تحویل شدنی دریافت و پس از تایید نهایی واحد پژوهشی، مراحل تسویه حساب مالی انجام و قرارداد به اتمام می‌رسد.

تبصره ۲: اعضای هیأت علمی که تا زمان ابلاغ این شیوه‌نامه، براساس مفاد شیوه‌نامه قبلی اعطای پژوهانه توسط وزارت نفت به شماره ابلاغیه ۷۸۷-۲۰/۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۳ برای دریافت پژوهانه اقدام و پیشنهادیه ایشان مورد تایید واحد پژوهشی بوده و در مرحله عقد قرارداد می‌باشند، در صورت تایید واحد پژوهشی بدون رعایت شروط قید شده در بند ۵-۱، در اولویت اعطای پژوهانه و انعقاد قرارداد مطابق دستورالعمل حاضر قرار می‌گیرند.

ماده ۷: محرمانگی و مالکیت فکری

کلیه داده‌های فنی و اطلاعات عملیاتی که در اختیار مجری قرار می‌گیرد محرمانه تلقی شده و تابع مقررات وزارت نفت خواهد بود. کلیه حقوق مرتبط با مالکیت فکری منتج از اجرای این دستورالعمل تابع قوانین موضوعه وزارت نفت می‌باشد.

ماده ۸: نظارت، مرجع تفسیر و بازرنگری

مسئولیت حصول اطمینان ازحسین اجرای این شیوه‌نامه در شرکت‌های اصلی، فرعی و تابعه بر عهده مدیر پژوهش و فناوری شرکت اصلی می‌باشد. مدیریت پژوهش و فناوری شرکت اصلی موظف است گزارش سالیانه اقدامات صورت گرفته و نتایج حاصله از اجرای دستورالعمل را حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری ارائه نماید. همچنین مسئولیت تدوین و ابلاغ الگوی پیمان، الگوی پیشنهادیه پژوهانه، نظارت راهبردی بر اجرایی شدن مفاد این دستورالعمل و مرجع تفسیر آن، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری می‌باشد.

این دستورالعمل مشتمل بر هشت (۸) ماده، دو (۲) تبصره و یک (۱) جدول می‌باشد که از زمان ابلاغ، لازم‌الاجرا می‌باشد. با ابلاغ دستورالعمل حاضر، شیوه‌نامه اعطای پژوهانه توسط وزارت نفت به اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به شماره ابلاغیه ۷۸۷-۲۰/۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۳ از درجه اعتبار ساقط می‌گردد.

جواد اوجی